UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Chronologiæ Veteris Testamenti Accvratvm Examen Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ Dicatvm

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

In Librvm I. Esdræ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-64340

Visual Library

NOTÆ ET QVÆST. CHRONOL.

IN LIBRVM I,

ESDRÆ CAPVT I. V.I.

Initium Monarchia Perſarum. IN *anno primo Cyri regis Perſarum* &c. Non regni Perſici, ſed chiæ Babylonicæ, vt probatum lib. præcedenti, q. 5. cum ibidem num. 5. relatis. Monarchiam hanc ordior anno æram 538. Periodi Iulianæ 4176. cyclo Solis 4. Lunæ 15. 5. Ianuarij aperiebatur annus Nabon. 210. vt habet Ptolemęus in C thematico, quem merito Petauius ſequitur. Capellus anno p laxatam captiuitatem, & monet Scäligerum in ſuis Iſagogicis imp inchoaſſe, à cyclo Solis 4. Lunæ 15. & nouennio definiuiſſe: *meliuſ quàm quod antea contendebat, in libris de emendatione, atque in Iſagog tantum imperaſſe.* Sethus Caluiſius iſto anno ante vulgarem Chri 538. Cyrum quidem Babylone potitum fatetur, ſed vult in ſexcenn Iudæis in patriam reuertendi poteſtatem, contra communem bon ctorum Chronologiam.

QVÆSTIO I.

An Monarchia Perſarum cœperit annis 20 pugnam Arbelianam.

Pauuel affirmat. 1. COnradus Pauuel in conſilio Chronologico ad nonum Scop veram magnetis directionem, vt hoc Saxum Perſicum eu ſe: ſi periodus Monarchiæ Perſicæ, à capta per Cyrum Babylone, lexandri victoriam Arbelianam, non vltra annos 205. extendatur, *1. Arg.* reſtringatur. Quam Periodum ait ſe demonſtrare *primò* ex Catal Perſidis à ſe in medium allato, vbi primo loco annum vnum Cy Medo communem notat, eiuſque rei teſtem in margine Daniele tum ſexcennium ſolius Cyri adnumerat, & ait eum antea in Per regnaſſe: addit deinceps Perſidis Monarchas Cyrum ordine ſub gulorum annos vſque ad pugnam illam fatalem apponit.

2. Arg. 2. Idem *ſecundò* demonſtrare nititur ex tribus Lunæ eclipſibus ſunt anno 5. Nabopolaſſari, 7. Cambyſis, & 2. Olympiadis ante pugnam qua Darium vicit Alexander. *Tota antiquitas, inqu*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

rus Siculus, Thallus, Phlegon, Caſtor, (*quos omnes allegat Euſebius, Præparationis Euangelicæ lib.*10.*cap.*3.) *aſſignant primum Cyri annum in regno Perſico, anno* 1. *Olymp.*55. *Inde vſque ad expugnationem Babylonis per Cyrum, quo anno Monarchia Perſica initium habuit, iidem ſcriptores numerant an.*23. Adhæc monet plerosq; nautas maris Chronologici in hunc Scopulum impegiſſe, & quorundam nomina ſubnectit hoc modo: *Funccius eam definit annis* 208. *Mercator & Bucholcerus habent annos* 207. *Henricus Buntingus determinat eandem annis* 206. *Matthæus Beroaldus habet annos* 123. *Scaligeri Amanuenſis ann.*201. *Ioſephus Scaliger* 200. *Hugo Bruchtonius annos* 120. *David Paræus* 125. *Quis igitur crederet his nautis veram temporis diſpoſitionem?* Deniq; ſuam ſententiam laudat, Temporum diſpoſitionem Tabulis Prutenicis ſubiectam, Ioannem Temporarium, & Auctorem appendicis Bibliorum Herbornenſium, ac tandem concludit hunc Scopulum nonum Perſicum detectum & orbi Chriſtiano manifeſtatum eſſe.

3. Vt cautius hîc procedamus, conſideranda eſt eclipſis illa famoſa Lunę, quæ fuit 11. diebus ante pugnam ad Arbela. Hanc Tabulæ Aſtronomicæ, ſine vlla controuerſia, anno 2. Olymp. 112. ante æram Chriſti 331. die 20. Sept repræſentant; vnde, ſi ad annos 205. ſuperiorum temporum veſtigia relegantur; initium Monarchiæ Perſicæ ad annum 536. ante Chriſti epocham reperiemus, ex eorum ſupputatione, qui cum Xenophonte Cyrum Babylone ſeptennium imperaſſe arbitrantur. Probabiliores verò exiſtimo rationes eorum, qui Cyro victis Chaldæis nouennium in Monarchia cum Ptolemæo imputant, & periodũ imperij Perſici 208. annorum fuiſſe cenſent. Anno itaque ante Chr. 538. hoc imperium auſpicor, & per 208. annos vſq; ad captam ab Alexandro Babyloné deduco, præeunte Ptolemæo, qui ſideribus accuratè inſpectis annum Nabonaſſari 209. cum vltimo Nabonadij componit, & nouem proximè ſequentes annos tribuit Cyro Babylone imperanti. Ad hunc annum 209. adijcio 207. & colligo annum Nabonaſſereum 416. quo exacto, & labente 417. Lunæ illa defectio & prælium ad Arbela commiſſum eſt. Neque proinde legitimum eſſe illorum annorum numerum, qué Catalogo regum Perſarum inſcribit Pauuel: nego ex Daniele colligi poſſé, Cyrum cum Dario vnum annum, & ſex deinde ſolum regnaſſe. Ptolemæo magis aſſentior, de annis 9. Cyro tribuendis, quàm de ſeptennio, Xenophonti. Sequentiũ regũ tempora ſuis locis inueſtigabimus.

Eclipſis Lunæ notabilis.

Contra Pauuel 1.

4. Motus cœli eam Chronographiam, quam Pauuel erigere & dirigere contendit, non promouent ſed euertunt; Eſto, ſint ab eclipſi quę anno 5. Nabopolaſſari viſa eſt, vſque ad Ianuarium anni 1. Cyri in regno Perſico anni 62. dies 23. inde vero vſque ad expugnatam Babylonem, nego decurriſſe annos 23. vnum duntaxat & viginti computo. Nec video, qua fronte dicat Pauuel, ſcriptores, quos ex Euſeb. retulit, ab initio Olymp. 55. vſq; ad expugnationẽ Babylonis

Contra eundem 2.

per

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

per Cyrum, numerare annos 23. cum ne vnus quidem eorum id aſſer
quidem primordia ad illam 55. Olympiadem affigunt; vtrum autem
ad captam Babylonem anni 23. effluxerint, nec ne, ſilentio præter
ceo Plinium, quem primo loco recenſet Pauuel, ab Euſebio non
cidit, inquit, *calculo communi omnium Scriptorum hæc expugnatio Baby*
primum Olympiadis 61. *& annum Nabonaſſari* 212. At neque id verum
perſuadeo. Primus enim annus Cyri Ptolemæo eſt 210. Nabonaſſari,
pit anno ante Chriſtum 538. fluente ſecundo Olympiadis ſexageſimæ
te tertio eiuſdem Olymp. Funccius & quos deinceps recitat Pauuel,
Pareum ſi ſibi conſtare voluerint, nunquam concedent, id quod ille
omnium ſcriptorum calculo tribuit, neque Alſtedius, qui Monarchiæ
non niſi 201. annos impendit, neque Capellus, qui Cyri Monarchiam
anno ante Chriſtum 539. Olympiadis 60. ſecundo. Nabonaſſari 209.
tauius qui vno ſolum anno eam exorditur. Denique ij ſoli anno 1. Ol
& 212. Nabonaſſari expugnatam à Cyro Babylonem aſſerere poſſunt
rum putant ſeptennio duntaxat imperaſſe: neque tamen omnes. Nam
lus annum 4. Olympiadis 60. totum fere cum primo Monarchiæ Cyri
riſſe putat.

3. 5. Rurſus ab illa eclipſi, quam cœli motus effecerunt anno 5. Nab
ſari, vſque ad Ianuarium anni primi apud Perſas, colligit Pauuel ann
213. & hinc ad Ianuarium Babylonicæ expugnationis & principium
chiæ Cyri, alios annos 23. enumerat. Quæ ſupputatio, ſi vera eſt; con
eclipſi, vſque ad principium Monarchiæ Cyri, anni 85. aut vt
Hoc autem euertit doctrinam Pauuelianam, qua in octauo ſcopul.
ciſam vrbem Ieroſolymorum an. 19. Nabuchodonoſoris & ab eo
ad expugnatam Babylonem annos 70. computat. Vnde ſequitur ab
buchodonoſoris vſque ad initium Cyri Monarchæ, ex computo
fluxiſſe annos 88. nempe 18. ante caſum Vrbis, & inde 70. Quod
throniſmus Nabuchodonoſoris, biennio circiter aut triennio
præceſſiſſet, contra omnem Chronologiæ, ac hiſtoriæ fidem.

4. 6. Denique quicquid ſit de eorum computu, qui Monarchiam Per
annorum ſpatio includunt; rationes quibus ad eius probationē vti
Pavvel, non ſunt efficaces, imò ex parte falſæ, ex parte tales, vt oſten
circa octauum ſcopulum Deportationis, non bene magnetem
autem Funccijs, Buntingis, & cæteris eius farinæ Nouatoribus
diſpoſitionem temporum concredere, per me licet: non deſunt
ſequamur in Chronologiæ decurſu viæ duces, & ipſo Pauuelio
Etenim ne dicta repetā, Sethus Caluiſ. quāuis ęquo tardius

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſtem imponat; anno tamen ſuo ante Chriſtum 536. Nabonaſſari 210. ſcribit Babylonem à Cyro captam, anno verò ante Chriſtum 329. Nabonaſſari 417. defectionem lunarem prælio Arbeliano præuiam notat. Sic Periodum Perſicam ab expugnatione Babylonis, vſque ad hanc eclipſin ad annos 207. produxit, non 201. quod ei Pavvel impingit.

I. ESDRÆ III. v. 1.

1. *Iam venerat menſis ſeptimus*. Intellige anni ſacri, nempe Tiſri. Anno ante Chriſti epocham 538. completi ſunt anni 70. ſeruitutis Babylonicæ, & translatum à Chaldæis ad Perſas imperium: ſed fortaſſis exitum illius anni 70. Cyrus promulgato libertatis edicto, vaſisq; templi 5400. reſtitutis Iudæorum captiuitatem ſoluerat. Valde tamen probabile eſt, Iſraelitas, quorum numerus cap. 2. recenſetur, non ante annum ſequentem in patriam reuerſos.

Finis Captiuitatis Babylonicæ.

2. Quantum temporis in iter inſumpſerint, incertum eſt. Torniellus ad annum 3517. putat eos reuerti cœpiſſe, exeunte primo, vel inchoante menſe ſecundo anni ſacri, & quatuor ſaltem menſes in via conſumpſiſſe: totidem enim abſumpſerunt ij, qui poſtea cum Eſdra redierunt. Quia *in primo die menſis primi cœpit aſcendere de Babylone, & in primo die menſis quinti, venit in Ieruſalem*. 1. Eſdræ 7. v. 9. Quæ coniectura nec omni probabilitate caret, nec certitudine nititur, cum fieri potuerit, vt initio primi menſis, vel etiam citius optatum in patriam iter aggrederentur, quod ſine dubio ante menſem ſeptimum confecerunt: *erant etiam filij Iſrael in ciuitatibus ſuis*, antequam inſtante menſe ſeptimo, *congregaretur populus, quaſi vir vnus in Ieruſalem*. 1. Eſdræ 3. v. 1.

Reditus Hebræorũ è captiuitate.

Verſ. 6.

1. *A primo die menſis ſeptimi cœperunt offerre holocauſtum Domino*. Hoc Capellus notat anno ante Chriſtum 539. die 26 Septemb. Petauius anno 537. die 3. eiuſdem feria 1. *ex recenti* inquit, *Iudæorum computo*. Fortè tunc vna lunatione integra tardius ſuum Tiſri inceperant. Si verò id anno 538. ante Chriſti epocham accidit, menſis iſte ſeptimus potuit circa 16. Septembris inchoari.

Quando reſtauratũ iuge ſacrificium.

2. Caluiſius aſſerit reduces Iudæos in patriam reuerſos anno ante Chriſti æram 531. cyclo Solis 11. Lunæ 3. ſexto menſe, iuge deinde ſacrificium inſtauraſſe menſe ſeptimo, die 30. Septembris. Verum quod de anno affirmat, negandum puto: communis enim auctorum ſenſus eſt, annum illum quo Cyrus libertatem indulſit, fuiſſe primum Monarchiæ ipſius Babylonicæ, & ſexennio, vt minimum ante annum quem Sethus reditui Iudæorum aſſignat, Cyrus Babylone potitus erat, aſſentiente etiam Caluiſio, qui Babylonis expugnationem refert ad annum ante Chriſti epocham 538. cyclo Solis 4. Neſcio verò vnde

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Caluiſius didicerit, eos Iudæam attigiſſe menſe ſexto, & non aliquan[...]
Sacrificia initio menſis ſeptimi reſtaurata, docet hic ſacer hiſtoricus [...]
prima dies huius menſis illo tempore in 30. Septembris inciderit, ne[...]
piam dubitauerit, cùm reuera tunc Luna citius in iugo fuerit, & 27 [...]
tembris Iuliani menſis ſeptimus inire potuerit.

Verſ. 8.

Secundo autem anno aduentus eorum ad templum Dei in Ieruſalem menſe [...]

Iacta fundamenta ſecundi Templi.

Addunt Græca Sixti, hanc rem geſtam in nouilunio iſtius menſis, [...]
ber Eſdræ tertius habet cap. 5. v. 57. *Et fundauerunt templum Dei, nouilun[...]*
menſis, ſecundi anni cum veniſſent in Iudæam & Ieruſalem. Quoto vero [...]
ſtum anno facta ſit iſta templi fundatio, ex dictis quadantenus pate[...]
varij varios regreſſionis in Iudæam annos conſignent; non poſſum [...]
huius negotij tempore idem ſentire & loqui. Capellus hoc in annum [...]
538. conijcit, Caluiſius in 530. Malim cum Petauio & Saliano in 536. [...]
Addit Petauius in computo Iudaico tunc Neomeniam ſecundi me[...]
diſſe in Aprilis 28. fer. 7. iacta itaque templi fundamenta poſtridie, A[...]
fer. 1. quæ computatio aptiſſimè ad meas tabellas quadrat, cyclo Solis [...]
17. Epacta 1. Fateor tamen, anno præcedenti, non incommodè fa[...]
inſtaurationem fieri potuiſſe, iuxta ea, quæ iam in v. 6. notata ſunt.

I. ESDRÆ IV. v. 6.

In regno Aſſueri, in principio regni eius, ſcripſerunt accuſationem &c.

QVÆSTIO II.

De annis Cambyſis, & quis fuerit hic Aſſue[...]

Cambyſes Cyro ſucceſſit.

1. CAmbyſem Cyro ſufficiunt Xenophon lib. 8. de Cyripædia, [...]
lib. XI. Antiq. c. 2. Thucydides lib. 1. hiſtoriæ. Ptolemæus in [...]
Euſebius in Chronico, Sulpitius lib. 2. ſacræ hiſt. Beda, Freculphus, [...]
rianus Scotus, Nicephorus Conſt. Bellarminus, Gordonus, Torn[...]
rius, Salianus, Petauius. Vnde apparet hallucinari Beroaldū, qui libr[...]
nol. cap. 8. ait ſe neq; poſt Cyrum nominare Cambyſem, neq; poſt [...]
gos, neque poſt hos Darium Hyſtaſpis: *quæ nomina*, inquit, *quia nunqua[m]*
in Scriptura, à nobis ſunt prætermiſſa. Sic nempe noſtri temporis Nouatores [...]
guſtijs deprehenſi, ad ſolam Scripturam prouocant, quaſi nihil ſit ver[...]
in ea non fuerit expreſſum.

2. Porro Salianus ad an. m. 3524. num. 1. aduertit eundem hoc lo[co]
rum vocari & Artaxerxem ex tranſlatione 70. Sixti, quæ pro Aſſue[...]
taxerxem habet, & lib. 3. Eſdræ cap. 2. vbi hæc deſcribuntur ſolus A[...]

mentio habetur. Denique in quibuſdam alijs exemplaribus ſic legimus: *In regno autem Aſſueri, ipſe eſt Artaxerxes in principio regni eius.* Idem obſeruat hic Menochius, Torniellus in Annalibus, Pererius lib. 13. in Dan.

Contra Capellū.

3. Quare non aſſentior Capello, dum ad an. m. 3471. ait, Aſſuerum, cuius hic fit mentio eſſe Magum illum, qui nomine Tanyoxaris, regnum obtinuit, eo quod Tanachaſchueros, idem videatur eſſe, quod Tanyoxares, ſiue Tanyoxarces. Verum hæc ipſa ratio, ſi quid valet, auctorum iam relatorum interpretationem potius, quam Capelli opinationem probat. Nam Artaxerxes, Capello eſt Cambyſes, & Tanaſueros idem ſignificat quod Tanyoxarces: eadem ergo perſona erit Aſſuerus, Tanyoxarces, & Artaxarxes, quem Ioſephus Cambyſem fuiſſe teſtatur, nec vllo verbo, alterius regis mouet ſuſpicionem, cuius reſcripto templi fabrica fuerit impedita. Magus ille regni inuaſor, nō niſi 7. menſium ea tragœdia, fratre ſuo adiuuante imperatorem egit. Eſt ergo creditu difficile populos Iudæis vicinos, tam cito de perſonato illo Monarcha nuncium accipere, accuſationem cudere, & negotio confecto edictum inhibitorium, ab eo, qui lucem perpetuo fugiebat extorquere potuiſſe. Taceo in hac ſimplici narratione Aſſueri nomen prius poſitum, quam Artaxerxis, cum liquido conſtet, Cambyſem Mago priorem fuiſſe. Quare probabilius Capello philoſophatur Petauius lib. 12. cap. 26. quo aſſerit vel Cambyſem vtroque nomine ſignificari, quod cum Ioſepho, Torniello, Mariana, Sa, & alijs arbitror, vel certè Aſſuerum eſſe Cambyſem, & Magum illum regni inuaſorem hic Artaxerxem nominari.

Initium regni Cambyſis.

4. Anno ante vulgatem Chriſti epocham 530. Torniellus & Salianus in throno regio Cambyſem locant: id anno 529. factum puto, vt notaui in tabulis Synopſeos. Idem poſtea edidit Petauius lib. 10. cap. 16. & lib. 13 ad an. m. 3455. Idem ferè ſentiunt Neoterici, qui hæc accuratius inquirunt, & fauet in Canone Ptolemæus, vbi annus primus Cambyſis eſt Nabonaſſareus 219. quem nobis aperit dies 3. Ianuarij fer. 5. anno illo ante Chriſtum 529.

Quot annis regnauerit.

5. De annis quibus Cambyſes imperauit, etſi non magnum, eſt tamen aliquod inter auctores diſſidium. Clemens Alex. lib. 1. Stromatum, ex antiquo Chronologo annos vndeviginti eum regnaſſe tradit, vno minus Cteſias. Nonnulli octo annos Cambyſi, & Mago ſucceſſori, 7. menſes tribuunt, vt Euſebius, Beda, Ado, Marianus Scotus, Gordonus. Ioſephi hac de re ſenſum aperui lib. 2 Paralip. q. 3. nu. 10. Mago 7. menſes plerique deputant: Cambyſi autem annos 7. & 5 menſes, cum Herodoto inſcribunt Pererius, Torniellus, Salianus, Petauius, quibus ij conſentire videntur, qui octo annos ab interitu Cyri, vſq; ad regnum Darij Hyſtaſpis conſtituunt, vt Ptolemæus in catalogo regum Perſarum, Freculphus, Bellarminus, Ribera, Samerius, Mercator &c. Hinc

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

deprehenditur error Ioſephi qui annum integrum Mago attribuit, q
qui videtur Freculphus, Minus à communi calculo recedit Theodor
Smerdi Mago dat 9. menſes, & Bellarminus, qui ſemeſtre ſpatium ei
6. Si plures anni, quam 7. & 5. menſes Cambyſi placet annumer
dum erit, eum annis aliquot Cyro adhuc ſuperſtite, in ſpem aut
imperij adſcitum fuiſſe, iudice Petauio illo cap. 16. vbi etiam pruden
catur errore librarij factum vt libro 3. Theophili ad Autolycum, prop
Cyri, 38. ponerentur, *adiecto ad ſummam octennio.* quod Cambyſi & Ma
imputari.

QVÆSTIO III.

Quis fuerit ille Darius, ſub quo templum eſt i ratum.

1. opinio. 1. HVnc Darium Nothum fuiſſe aſſeuerat Scaliger aſſentiente C
Arg. 1. *Primò* ex lib. 1. Eſdræ cap. 4. v. 8. 11. 23. vbi de Artaxerxe agitur
lo autem vltimo & duobus ſequentibus capitibus narrantur
ſub Dario ad templi reſtaurationem geſta ſunt. Denique cap. 7. v. 1. 7.
xuntur, quæ alio Artaxerxe imperante contigerunt Ergo Darius ille
pli fabricam promouit, inter duos Artaxerxes medius fuit: quod
bus Perſarum conuenit, quàm Dario Notho, qui Artaxerxem L
num ſecutus eſt, Artaxerxem Mnemonem anteceſſit. Ante Darium
Hyſtaſpis Cambyſes fuit, aut ſi mauis Smerdes Magus: poſt hūc Da
Arg. 2. xes imperauit. *Secundò* probat ex Nehemiæ 12. v. 22. *Leuitæ in diebus E
iada, & Iohanan, & Ieddoa ſcripti principes familiarum & Sacerdotes in regno
ſæ.* Hic Darius ſine dubio fuit Codomanus, quem vicit Alexander;
ſiue Iaduas, ſiue Iaddus cuius hic fit mentio, is eſt, qui Alexandro M
roſolyma ingredienti obuiam in habitu Pontificio venit. Ex quibus
Scaliger Nehemiam huius libri auctorem, vſque ad Alexandri M. p
vixiſſe; ſub Artaxerxe vero Mnemone Eſdram ea præſtitiſſe, quæ 1.
narrantur; Darium denique illum, qui Templi inſtaurandi poteſta
Arg. 3. vt cap 5. & 6. ſcribitur, fuiſſe Darium Nothum. *Tertiò* probat, dupli
nio Ioſephi, qui libro XI. Antiq. tradit 1. Sanaballetem filiam ſuam N
diſſe nuptui Manaſſe fratri Iaduæ Pontificis: quo alludere videtur N
cap. 12. v. 28. *De filiis autem Ioiadæ filij Eliaſib Sacerdotis Magni gener
Horonites* (ſiue Horonitæ) *quem fugaui à me.* Erat autem Iaduas filius
Ioiadæ nepos. Eodem cap. ſe tradit 2. Ioſephus Sanaballetem, à Da
Perſarum rege defeciſſe, & aſſumptis octo millibus de ſua prou

andri caſtra ſe contuliſſe, vt Manaſſis ſui generi, fratri Iaddi Summi Sacerdotis negotium promoueret. Hic autem Sanaballetes, vt putat Scaliger obſtitit Nehemiæ vrbem inſtauranti, ac proinde Nehemias ad Alexandri M. tempora perueniſſe videtur.

2. Hanc vero Scaligeri opinationem bene refellit Pererius lib. xi. in Danielem q.3. & Petauius lib. 12. de doctrina temporum, c. 25. Conſtat enim ex Scriptura Zorobabelem eorum ducem fuiſſe, qui à Cyro libertate donati in Iudæam reuerſi ſunt. Inde Cyrus annos aliquot ſuperſtes fuit, tum Cambyſes & Smerdes octennio tenuerunt imperium, Darius Hyſtaſpis 36. Xerxes vt minimum 20. Artabanus 7. menſes, Artaxerxes Longimanus 40. Xerxes II. & Sogdianus 9. menſes. His adde annos 2. Darij Nothi, & colliges à reditu Zorobabelis è Babylonia ſub Cyro, vſque ad annum 2. Darij Nothi, quo nouæ fabricæ repetitionem notat Scaliger annos vt minimum 107. quibus ſi adijciantur anni, quibus ſoluta captiuitate Cyrus in viuis fuit, exurgent pluſquam 110. anni, quibus Zorobabel principatum obtinuiſſet. Pari modo Ioſue filius Ioſedec ſummo ſacerdotio fungebatur, quando Cyrus in Palæſtinam Iudæos poſtliminio remiſit, quando ſecunda domus reſtaurabatur. Itaque ſi hoc anno 2. Darij Nothi factum eſt; tunc Ioſue ſenex erat 150. aut 160. annorum, vt contra Scaligerum agit Petauius. *Contra r. opinionem.*

3. Antiquiſſimi quiq; & grauiſſimi auctores, ſub Dario Hyſtaſpis filio reſumptam templi inſtaurationem docent, Clemens Alexandrinus, Euſebius, S. Auguſtinus, S. Hieronymus, S. Iſidorus, Theodoretus, Beda, Freculphus, Iulianus Tolet. Nicephorus Conſt. Ado Schafnaburgenſis, Chronicon Alex. Marianus Scotus, Vincentius Belou. Ribera, Pererius, Sanctius, Cornelius, Caſtrius, Torniellus, Salianus, Petauius &c. vt latius deduxi 2. Paralip. qu. 2. quorum auctoritatem merito Scaliger & Caluiſius reuereri debebant. *Concluſio.*

4. *Prima* eorum *ratio* ex Dario inter duos Xerxes medio deſumpta gratis fingitur. Liber enim Eſdræ, non omnium regum Perſidis meminit, eo quo imperarunt ordine: Xerxem vtrumq;, Artabanum, Ochum, Arſem, vnum item Darium Hyſtaſpidem aut Nothum, ex omnium ſententia prætermiſit. Ex eo igitur quod ante, poſtq; Darium Iudæorum patronum Artaxerxes memorentur, non licet colligere, vtroq; illo Artaxerxe ἀμέσως ſtipatum fuiſſe: hunc enim Darium præceſſit Cambyſes & Smerdes Magus, eundem Darium ſecutus eſt Xerxes, Xerxem Artabanus, hunc Artaxerxes Longimanus, Longimanum Xerxes II, iſtum Sogdianus. Inter Sogdianum & Artaxerxem Mnemonem, imperauit Darius Nothus: quo fit, vt non minus Darius Hyſtaſpides, quam Darius Nothus, inter duos Artaxerxes medius fuerit. *Ad 1.*

Ad 2. 5. Verſiculus ille 22. Nehemiæ 12. qui *ſecundo loco* obijciebatur, poſt
Eſdræ, ſacro textui inſertus eſt: ſic inde colligere non poſſumus Eſdr
æij vltimi tempora vitam prorogaſſe. Moyſes enim Deuteronom
ſcripſit, ſed appendicula de morte ipſius vltimo capiti ab alio adie
miles particulæ non ab auctore principali poſitæ, ad calcem libri
miæ, Tobiæ adiectæ reperiuntur, vt monet Petauius.

Ad 3. 6. Si ex Ioſephi auctoritate, quæ *tertio loco* opponebatur, liter
mere placet, cauſa cecidit Scaliger: teſtatur namque Ioſephus lib. xi.
3. & 4. Cyro ſucceſſiſſe Cambyſem, templiq; fabricam inhibuiſſe. S
inde Magis, qui mortuo Cambyſe regnum occupauerant, *ſeptem*
ſarum familiæ Darium Hyſtaſpis filium communibus ſuffragiis regem declar
ipſum Darium, ait à Zorobabele admonitum voti, quo ſe obligau
ſtatem regiam adipiſceretur, Vrbis ac Templi rurſus condendi Iud
feciſſe. Rurſus cap. . fatetur Xerxem eius ſucceſſorem & filium
pli ædificationem à Cyro indultam nouo edicto confirmauit. Ide
tradit ſub Xerxe Ioacimum Ioſue filium Pontificem Maximum
bium eſt, quin iſto Ioſue Pontifice Templum rurſus ædificatum
igitur ſententia Ioſephi, eſt, ſub Dario Hyſtaſpis Aggæo, & Zach
nantibus, reſumptam & abſolutam eſſe Templi ædificationem. Q
de alijs quibuſdam horum temporum notationibus non omni
pho fides adhibenda ſit, vt dum perperam integrum annum Mag
byſem tribuit, dum Eſdram anno 7. Xerxis in Iudæam veniſſe tra
aut falſum, aut ſaltem valde obſcurum eſſe, quod ait Ioſephus Neh
no 25. Xerxis Ieroſolymam veniſſe, anno 28. extremam manum
cingendæ impoſuiſſe, vt infra patebit.

Ioſephus explicatur. 7. Ab anno vltimo Xerxis. I. vſque ad Alexandrum M. anni plu
currerunt: Ioſephus igitur ſibi non conſtabit, ſi eundem Sanab
Nehemiæ Vrbis mœnia ædificanti negotium faceſſebat 2. Eſdr
ſocerum Manaſſis fratris Iaddi Pontificis, & Alexandri caſtra ſec
circa Ioſephus in hac controuerſia vel fidē nō meretur, vel ita
non vnus fuerit Sanaballetes, ſed duo, quorum alter Nehemiæ t
ſub Alexandro vixerit. Prioris Sanaballetis filiam Longimano
xerit aliquis è filijs Ioiadæ, de quo agitur 1. Eſdræ 12. non autem
Poſtea verò Alexandri tempore Manaſſes frater Iaddi Pontificis
Sanaballete contraxerit affinitatem.

Sulpitius declaratur. 8. Sulpitius lib. 2. ſacræ hiſtoriæ, illum ſub quo ſacræ ædis fabri
ta eſt, vocat Darium Ochum, ſed reuera Darium Nothum intelle
dixiſſet Vrbis ac templi opus, vſque in 2. Darij regis annum fuiſſe

Hæc ſubnectit : *ſed vt vſque ad eum temporum ordo connexus ſit ; Artaxerxes vnum & quadraginta regnauit , Xerxes duobus menſibus , Sogdianus ſeptem menſibus fuit. Darius deinde ſub quo Templum eſt reſtitutum , regnum adeptus eſt , cui Ochus tunc nomen erat.* Non eſt autem dubium , quin Darius Nothus Sogdianum exceperit. Quem igitur alij Nothum, eum Sulpitius Ochum appellat, eidemq; 19. annos imperij tribuit; ſed Artaxerxi Ocho 23.

I. ESDRÆ IV. v.24:

TVnc intermiſſum eſt opus domus Domini in Ieruſalem , & non fiebat vſq; ad annum ſecundum regni Darij regis Perſarum. Hunc fuiſſe Hyſtaſpis filium ex q. præcedente conſtat, cui 36. annos regni communis auctorum ſententia adiudicat, Herodoti, Sulpitij, Bedæ, Freculphi, Adonis, Nicephori Conſt, Mariani Scoti, Schafnaburgenſis, Bellarmini, Pererij, Gordoni, Tornielli, Saliani, Petauij. Nec obſtat, quod Iulianus Tolet. 24. duntaxat aſſignare videatur: hos enim ab anno 2. quo Templum inſtauratum eſt, computat. Quod nonnulli etiam alij ſtitant, dum ab excidio Ieroſolymorum, vſque ad annum 2. Darij Hyſtaſpis annos 70. colligunt, inde vſque ad eius obitum 34. Apud Clementem Alexandrinum pro 36. ponuntur 46. apud Tertullianum contra Iudęos 19. apud Oroſium 30. ſed ibi ſine dubio numeri ſunt deprauati: vndecunq; tandem iſti errores irrepſerint. *Darius Hyſtaſpis.*

2. Sunt qui anno ante Chriſti æram 522. Darij primordia notant, vt Salianus; malo cum Petauio & alijs in annum 521. referre, prout in Synopſi annotabam. Cœpit enim hic Darius regnare anno 4. Olymp. 64. vt ex S. Hieronymo in ca. 9. Danielis monet Pererius lib. xi. in Dan. q. 3. annus vero 2. eiuſdem Darij, incurrit in primum Olymp. 65. vt habet Euſebius in Chronico. Sic Lunæ defectio , quam anno 20. Darij, Nabonaſſari 246. die 28 Epiphi accidiſſe narrat Ptolemæus, incidit in annum ante Chriſti epocham 502. Nouemb. 19. & altera ſimilis eclipſis , quæ fuit anno 31. Darij , Nabonaſſari 257. die 3. Tybi, deprehenditur anno ante Chriſtum 491. die 25. Aprilis. Vnde apparet eos errare, qui hunc lunarem defectum notant anno ante æram Chriſti 492. quo acta eſt Olympias 72. Nam iſto anno deſinente, inijt Nabonaſſareus 257. fer. 1. die 24. Decembris, vt oſtendit tabella principalis, quam tradidi de Annis Domini & Nabonaſſari, cap. 9. & tabella 1. cap. 12. Menſis autem Tybi, eſt ordine quintus , in anno æquabili Aegyptiaco , quali in ſuis obſeruationibus vtitur Ptolemæus. Simili errore labuntur, qui priorem eclipſin iam memoratam anno ante Chriſti epocham 503. inſcribunt ; ea enim accidit ſub finem anni 246. Nabon, qui cœpit feria 4. die 27. Decembris illius anni ante Chr. 503. vt ex citatis tabellis manifeſtum eſt. Chriſtmannum circa haſce eclipſes erraſſe , docet Petauius lib. 10. c. 18. *Quando regnare cœperit.*

3. Tem-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Error Chronographicus.

3. Temporum rationes intricat Oroſius lib. 2. cap. 8. ita ſcribens: *inſtauraret bellum* (Darius) *& vlciſci victores moliretur, in ipſo apparatu* ... *piade 74. hoc eſt poſt V.C. 275. quo tempore Romæ Poplia virgo ob crimen* ... *foſſa eſt.* Quæ Chronologia ſeipſam deſtruit, vt bene aduertit Salian... m. 3567. n. 1. Nam iſte annus Vrbis 275. totam illam Olympiadem... vt in Tabulis expanſis cernere licet. Damnata eſt illa femina, M. Fa... Valerio Coſſ. quorum magiſtratum anno Vrbis 271 & 2. Olymp. 7... dum exiſtimo. Mortuus eſt autem Darius Hyſtaſpides anno ante Ch... 485. quo annus V.C. 269. & 4. Olymp. 73. oriebantur.

QVÆSTIO IV.

De Xerxe, Longimano, & ſequentibus Per... regibus vſq; ad Alexandrum Magnum.

Initium regni Xerxis.

1. MOrtuo Dario Hyſtaſpis. Xerxes adijt imperium anno ante C... ram 485. prout notabam in Synopſi, & poſtea ſcripſi. Per... enim deſinit annus 36. Darij, & oritur 263. Nabonaſſ. qui... primus eſt imperij Xerxis.

Quot annos regnauerit.

2. De numero annorum, quos imperauit Xerxes, non idem ſen... mnes, præſertim ob 7. menſes, quibus Artabanum occiſo Xerxe, re... buiſſe ſcribit Euſebius, quem ſequuntur Beda, Freculphus, Ado, N... Conſt. Marianus Scotus &c. Soli Xerxi annos 20. & Artabano 7. m... putant Euſebius, Ado, Beda, Freculphus, Marianus. Vtriq; ſimul 2... lus & Salianus attribuunt: at Petauius 20. tantum. Ptolemæus auto... ne, vno & viginti annos Xerxi & Artabano enumerat aſſentientib... ro, Sulpitio, Oroſio, Schafnaburgenſi, Bellarmino, Gordono: qui... lor ita vt ex æquo & bono vltimus annus Xerxis, computatis 7. men... bani vſque ad annum ante Chr. 464. excurrerit, & deinceps Long... ranno ſublato principatum adeptus ſit, primusq; eius annus fuerit... mæo Nabonaſſari 284. die 17. Decembris proximè elapſi inchoatus...

Conclusio.

Quorundam errores.

3. Hinc deprehenduntur errores, qui in codices Clementis Ale... Nicephori Conſt. inciderunt: apud illum enim 26. anni; apud illum... deputantur. Addit Pererius lib. 13. in Danielem ex Herodoto Xerxe... parente ſuo, regni ſucceſſorem declaratum, duobus annis ante illius... ita vt omne regni Xerxis tempus 24. annos non exceſſerit, contra... qui vſque ad annum 28. Xerxi prorogat imperium.

4. Artaxerxi Longimano annos regni 42. largitur Cteſias: hinc vnum detrahit Ptolemæus in Canone, Clemens Alexandrinus & Nicephorus Conſt. Ego vero ijs aſſentior, qui eius principatum non niſi ad annum 40. extendunt: quod faciunt Diodorus, Euſebius, Beda, Iulianus, Ado, Freculphus, Marianus Schafnaburgenſis, Honorius Auguſtod. Gordonus, Pererius, Torniellus, Salianus, Petauius. Eum hieme obijſſe anno 7. belli Peloponeſiaci aſſerit Thucydides lib. 4. qui ſeptimus annus inijt anno ante Chriſtum 425. Siquidem teſte eodem Thucydide, anno 4. illius belli acta eſt Olympias, ſine dubio 88, quæ incidit in annum ante Chr. 428.

Longimanus regnat an. 40.

5. Quare Artaxerxis Longimani primordia anno ante Chriſt. in tabulis colloco, nempe anno 1. Olymp. 79. vt habet Diodorus Siculus lib. 11. Euſebius in Chron. Pererius, Torniellus, Salianus. Quam annorum diſpoſitionem confirmat Africanus, qui teſte in cap. 9 Danielis Hieronymo ait annum 20. Longimani incidere in 4. Olymp. 83. & centeſimum decimumquintum ab initio regni Cyri apud Perſas.

Ab anno ante Chriſtum 465.

6. Valde probabiles coniecturas affert Petauius lib. 10. cap. 25. quibus ſi a temeritate permoti, poſſimus opinari, Artaxerxem Longimanum Xerxe viuente regem & ſucceſſorem deſignatum fuiſſe, ſicuti factum videtur ipſi Xerxi quando Darius eius parens contra Ægyptios & Athenienſes mouebat, filijs eius inter ſe de principatu contendentibus, & cauſantibus oportere illum, antequam in expeditionem proficiſceretur regem ex Perſarum lege conſtituere, nempe ex filijs aliquem, vt ex Herodoto idem Petauius aduertit, ratus id Longimano contigiſſe circa annum Xerxis 12. Nec deſunt, qui id referant ad illud tempus, quo Xerxes tranſitum in Græciam parabat, ſexto circiter imperij ſui anno. Hæc annoto, vt quæ de Eſdræ & Nehemiæ in Iudæam aduentu ſacræ literæ prodiderunt, cautius explicentur, & clarius intelligantur. Quam ad rem, tametſi regum ſequentium vſque ad Alexandrum Magnum Chronographia non omninò neceſſaria ſit: iuuat tamen ad pleniorem ſacrorum temporum doctrinam, ſingulorum annos breuiter attexere.

Xerxe viuo forte Longimanus imperauit.

7. Artaxerxi Longimano Xerxem II. omnes ſubijciunt, quem annum vnum regnaſſe quidam opinati ſunt apud Diodorum: Cteſias eius imperium diebus 45. coërcet, alij duobus menſibus, vt fatetur Diodorus, & cenſent Euſebius, Beda, Marianus, Ado, Nicephorus, Freculphus, Bellarminus, Pererius, Honorius, Gordonus, Torniellus, Salianus.

Xerxes II. regnat 2. menſ.

8. Sogdianus Xerxem II. ſecutus 7. menſibus imperium delibat, vt Diodorus & alij cum eo proximè laudati ſuis ſcriptis conſignarunt. Sogdianum excepit Darius Nothus. Cum autem in confeſſo ſit, Longimanum viuendi finem feciſſe, ea hieme quæ annum ante Chr. 425. cum ſequenti iungebat; ne-

Sogdianus 7. menſ.

gari non poteſt, quin Xerxis iunioris & Sogdiani regnum nouem me-
ximè ſecutos tenuerit. Itaque Darius Nothus labente anno ante Ch
ad principatus faſtigium euaſit, cuius annum decimum tertium cum
belli Peloponeſiaci componit Thucydides libro 8, quod ipſum noſtr
expanſæ in Synopſi repræſentant.

Darius Nothus regnat ann. 19. 9. Darius iſte cognomento Nothus, Sulpitio Ochus, communi
rum ſupputatione vndeviginti annos imperium adminiſtrauit, vt
tant Ptolemæus, Petauius, Pererius, Diodorus, Euſebius & reliqui
nominati, excepto Adone, qui ei annos 18. adſcribit: Clemens autem
drinus 8. Philoſtratus in vita Apollonij 60. ſed communis ille 19. an
merus omnino retinendus eſt. Hinc fit vt huius Darij principatus
Chriſtum 405. deſierit, ſiue 4. Olympiad. 93. quo eum exceſſiſſe te
dorus.

10. Dario Notho ſucceſſit Artaxerxes Mnemon, anno illo ante C
Mnemoni poſtea Ochus, vtriuſque imperium ex communi ſententia
Mnemon & poſt hūc Ochus, an. 66. circumſcribitur. Diodorus, Gordonus, Bellarminus, dant Mnemoni
23. Euſebius autem, Beda, Marianus, Ado, Iulianus, Freculphus, Ho
rerius, Torniellus, Petauius, Mnemoni 40. Ocho 26. Ptolemæus ill
21. adſcribit. Hæc differentia ſupputationum, ſacrarum literarum
tionem non reddit difficiliorem: ſufficit notum habere illud tempo
uallum, quod ab anno 40. Mnemonis vſque ad pugnam Arbel
fluxit. Mnemoni dentur 40. anni, Ocho 26. quia id pluribus placet. N
men diffitendum, probabilem eſſe Diodori & aliorum computum, q
moni 43. Ocho 23. annos diſpertiunt, vt bene Petauius ad ann. m.
tium principatus Ochi inciderit in annum ante Chriſti epocham
ſcura verò ſunt eorum ratiocinia, qui Mnemoni annos 40. adn
rumque initium ſtatuunt anno periodi Iulianæ 4309. mundi 3579. O
hilominus ei ſubrogant anno periodi 4348. mundi 3618. Hac en
Mnemon haud 40. annos Chronologicos, ſed 39. duntaxat imper

Arſes ann. 2. 11. Arſes videtur Ocho ſucceſſiſſe anno ante Chriſtum 339.
ſolummodo annum imperij concedit Tertullianus, duos Ptolem
pitius, Ado, Gordonus, Torniellus: quatuor Euſebius, Diodorus
da, Marianus, alijque plures: hi tamen quatuor non fuerunt explet
Darius Codom. an. 6. & Ochus annos 66. regnum gubernarunt. Licet enim Darium vi
tullianus annos 21. Clemens Alexandrinus triennium regnaſſe put
men minus plerique omnes iſti Dario ſexcennium computant.

Et caſus & obitus. 12. Certum eſt autem anno ante Chriſt. 331. hunc Darium ad
Alexandro victum, anno ſequenti à Beſſo peremptum, quo Baby

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

andri poteſtatem venit, & Periodus prima Calippica inijt die 28. Iunij. Hinc ad captam ab Auguſto Alexandriam colliguntur anni 300. ad exciſa à Tito Ieroſolyma 400. Hoc enim poſtremum accidit anno æræ vulgaris Chriſti 70. Auguſtus verò Alexandria potitus eſt, anno ante eandem æram 30. Alexander Babylone 330.

Hic eſto Synopſis annorum, quos varij auctores ſingulis Perſarum regibus attribuunt.

I. ESDRÆ. VI. v. 15.

Templum ſecundum abſoluitur

ET compleuerunt domum Dei iſtam, vſque ad diem tertium menſis Adar, qui eſt annus ſextus regni Darij regis. Sixtina translatio 70. hic, & liber tertius Eſdræ c. 7. habent diem 23. Adar: ſed retinenda eſt lectio vulgatæ editionis, quam exhibent Hebræi codices, & Græci Regij, eamque amplectuntur Hebræi in Seder Olam, Beda, Marianus Scotus, & alij paſſim.

QVÆSTIO V.

Quando abſoluta ſecundi templi fabrica.

Teſtimoniũ Ioſephi

1. IOſephus lib. 11. Antiq. cap. 4. *Magnis*, inquit, *omnium ſtudijs proficiebat templi ædificatio iuxta mandata Cyri & Darij, prophetantibus interim Aggæo & Zacharia, abſolutumq; eſt intra ſeptennium. Anno autem Darij nono, vigeſima tertia die menſis vndecimi, qui noſtris dicitur Adar, Macedonibus Dyſtrus, Sacerdotes ac Leuitæ cum reliqua Iſraëlitarum multitudine obtulerunt ſacrificia, pro renouata poſt captiuitatem priſtina felicitate proq; recepto nouo templo, tauros centum, arietes ducentos &c.* Sulpitius Templum ſub Dario Notho, Scaliger ſub Artaxerxe Ocho abſolutum putant, ſed falluntur, vt dictum q. præcedenti. Nullatenus enim à communi Doctorum placito recedendum eſt, qui templi inſtaurationem ad annum ſextum Darij Hyſtaſpis referendum cenſent.

Expeditur.

2. Teſtimonium Ioſephi benignè nonnulli interpretantur, vt Templi ædificatio, quoad partes eius nobiliores anno ſexto Darij Hyſtaſpis, quoad atria vero, porticus, & ſimilia, anno demum nono perfecta fuerit. Quæ interpretatio eſt S. Hieronymi Dan. 9. Euſebij lib. 8. demonſtratione 2. Bedæ, Salmeronis, Pererij, Riberæ, Maldonati, Tornielli, Caſtrij, Gordoni &c. Hoc tamen Salianus ad ann. m. 3537. non admittit: eo quod iſta diſtinctio nullam ipſi vel in Scriptura, vel in Ioſepho, fundamentum habere videatur, & redarguit Ioſephum. 1. quod quæ liber Eſdræ anno ſexto Darij tribuit, hæc ille nono aſſignet, nimirum Templi dedicationem & ſacrificia, quibus oblatos fatetur vitulos 100. arietes 200. agnos 400. hircos 12. pro peccatis totidem tribuum. Imo tradit tunc Ianitores ad ſingulas portas conſtitutos fuiſſe, quod fieri non potuit, niſi Templi opus, quoad partes etiam exteriores, expletum foret.

Redarguit 2. quod cum in ſacro textu habeatur conſtructum Templ[...] te Cyro, Dario, Artaxerxe; omiſerit Artaxerxem nempe Long[...] tamen Eſdræ conceſſit, Vrbis & murorum eius reſtaurationem, ne [...] hoſtium incurſibus pateret, aliaque in Templi honorem decreto [...] *Tertiò* monet vel typographi oſcitantia, vel memoriæ lapſu menſem [...] Hebræis duodecimus eſt, ibi vndecimum appellari.

Quanto tempore ædificatum templũ 2.

3. Quærenti quantum temporis in ſecundæ Domus ædifica[...] ſumptum ſit; reſpondet Capellus ann. m. 3485. quatuor annos & di[...] 173. Torniellus reiecto Ioſephi ſeptennio: à die, inquit, 24. menſis [...] ſecundi Darij, qua die iacta ſunt fundamenta Templi, vt ſcriptum [...] gæo cap. 2. verſ. 19. vſque ad diem tertiam menſis Adar anni ſe[...] Darij, qua die conſummatum eſt Templum, non niſi 4. anni, me[...] & dies 9. inueniuntur. Laudat denique Euſebium, Sulpitium, Heb[...] nebrardum, qui aiunt hoc Templum 4. annis excitatum fuiſſe, Sub[...] præcipuas partes, & minutijs vnius menſis & paucorum dierum [...] termiſſis.

Quomodo 46. annis.

4. Dictum illud Iudæorum Ioan. 2. v. 20. *Quadraginta & ſex an[...] tum eſt templum hoc* &c. tribus potiſſimum modis explicari ſolet. 1. [...] eos affirmaſſe, ex vulgata eo tempore opinione ſed falſa, ſiue ex ign[...] dixerint, ſiue ſcientes & prudentes mentiti ſint. 2. Eos locutos d[...] ab Herode conſtructo, qui annis quidem nouem cum dimidio [...] cam erexit; ab eo tamen anno, quo materiam ædificio fundando [...] cœperat, vſque ad illud tempus, quo Iudæi hæc vociferabantur, [...] inde ad templi vel augmentum vel ornamentum, fuiſſe adiectum. [...] niellus ad ann. m. 4032. numero 8. Deckerius &c. 3. Vt laxata fu[...] rum captiuitas initio regni Cyri apud Perſas initi, quod 30. annos [...] bus ſi addas 8. Cambyſi, & nouem Darij ex opinione Ioſephi, co[...] rè 46. Ita nonnulli antiqui, vt Euſebius, Beda &c. Qua de re latius [...] tãtum innuo huius tertiæ expoſitionis fundamentum antea eru[...] oſtenſum eſt, Iudæos pileo donatos anno 1. Cyri non regis in Perſ[...] narchæ in Chaldæa) ac proinde hanc ſupputationem corruere; duæ [...] ſe probabiles.

Concluſio.

5. Anno Darij Hyſtaſpis ſexto deſinente ante Chriſti æram [...] iam pridem inſcripſi ædificationem Templi perfectam, cyclo S[...] Dom. B. cyclo Lunæ 19. lit. Æquat. H. Epacta 23. Sic non incom[...] dies Adar inciderit in 10. Martij Iuliani fer. 5. Paſcha verò [...] hic fit mentio, in 19. April. fer. 3.

I. ESDRÆ VII. v. 8.

Et venerunt in Ieruſalem menſe quinto, anno ſeptimo Artaxerxis Regis.

QVÆSTIO VI.

Quiſnam fuerit iſte Artaxerxes, ſub quo Eſdras cum ſuis Ieroſolymam venit.

Non fuit Mnemon.

1. LOngiſſimè à ſcopo aberrat Sulpitius lib. 2. ſacræ hiſtoriæ, dum ita calamum vibrat: Per idem tempus Eſdras ſcriba legis, poſt viginti ferè annos, quàm Templum fuerat conſummatum, defuncto iam Dario, qui vnum de viginti annis rerum potitus fuerat, permiſſu Artaxerxis ſecundi, non illius, qui inter duos Xerxes fuit, ſed huius, qui Dario Ocho ſucceſſerat Babylonia profectus, multique eum ſecuti Ieroſolymam peruenerunt. Quibus verbis oſtendit ſe aduentum Eſdræ in Artaxerxis Mnemonis tempora conijcere. Longimanus enim inter duos Xerxes medius imperauit. Mnemon autem ſecutus eſt Darium Nothum, (quem Sulpitius Ochum appellat) Mnemoni ſucceſſit Artaxerxes Ochus, poſt quem regnauit Arſes, tum denique Darius Codomannus. Deinde ille qui dicitur Sulpitio vnde viginti annos imperaſſe fuit Darius Nothus, cuius anno ſexto templum abſolutum fuiſſe opinatus eſt: vnde vſque ad ſeptimum annum Artaxerxis Mnemonis viginti ferme anni reperiuntur. Septimus autem iſte annus Mnemonis aperitur anno ante Chriſti Epocham circiter 399. ac proinde ſi tunc Eſdras Ieroſolymam veniſſet, neque ab Eſdræ, neque à Nehemiæ aduentu 70 Danielis Hebdomades oriri poſſent; quod tamen omnino dicendum eſſe, ſuo loco oſtendam. Cum enim iſtæ hebdomades annos 490. contineant, ſequeretur ex opinione Sulpitij, eas vſque ad annum Domini 90. decurriſſe, contra omnem rationem & ſcriptorum auctoritatem. Vnde patet error Scaligeri & Caluiſij, qui vnum Sulpitium ſecuti vſque ad annum 7. Mnemonis Ieroſolymitanam Eſdræ profectionem remorantur.

Nõ Xerxes.

2. Ioſephus lib. 11. Antiq. Eſdræ hiſtoriã regnante Xerxe Darij Hyſtaſpidis filio accidiſſe tradit, quem laudat, nec refutat Freculphus, tomo 1. lib. 3. cap. 4. Verum id cum ſacro textu non congruit; qui 2. Eſdræ 5. v. 14. nobis repræſentat annum 32. illius regis, ſub quo Eſdras & Nehemias venerunt Ieroſolymam, & vocatur Artaxerxes, quod non conuenit Xerxi Darij Hyſtaſpidis filio, quippe qui pauciores, quam 30. annos imperauit. Taceo hanc opinionem non poſſe ad Danielis Hebdomadas accommodari, vt ſuo loco palam fiet.

3. Sunt qui Artaxerxem iſtum Eſdræ patronum cum Dario Hyſtaſpide confundunt, vt Vatablus & Sa, 1. Eſdræ 7. verſ. 1. Quam opinionem probare non

 poſſum.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

poſſum. Cum enim ſacer hiſtoricus hic cap. 5. & 6. ea narraſſet, quæ
geſta fuerant; initio capitis 7. ſic ait: *Poſt hæc autem verba, in regno*
Perſarum Eſdras &c. vnde patet regem illum, qui hoc & ſequenti cap
vocatur Artaxerxes, non eſſe eundem, cum eo, qui tribus præceden
tibus conſtanter Darius audiebat. Danielis etiam hebdomadæ ſube
perunt, à quo Eſdras & Nehemias in Iudæã conceſſerunt, quod Dar
pis attribui nequit. Quia è viuis exceſſit circa annum 4. Olymp. 7
ad Chriſti Epocham 485. anni ſupputantur. Sic anni 490. quibus
madæ conſtant, circa annum Chriſti quintum exacti fuiſſent, contra
auctorum ſenſum, qui ante Chriſti Paſſioné eas hebdomadas effin

Sed Longimanus. 4. Eorum autem ſententia, vt communiſſima, ita & veriſſima
qui Eſdram Artaxerxis Longimani decreto munitum Ieroſolym
pronunciát. Eſt Euſebij, Bedæ, Adonis, Mariani Scoti, Schafnaburg
doni, Samerij, in ſuis Chron. Auctoris Faſtorum Siculorum an. m.
uici Viues in lib. 8. de ciuit. cap. 36. Tornielli an. m. 3595. Saliani ibidem
lib. 11. in Dan. q. 4. vbi ait, ſe huic ſententiæ adhærere, tum quod
matur incommodis, ſed perfacilis ſit, ad intelligendum, & defend
quod eam placuiſſe viderit plurimis & grauiſſimis viris, Iulio Afric
ſtino, Hieronymo, Chryſoſtomo, Theodoreto, Ruperto, aliiſque
nographiæ eaſdem ob cauſas ſubſcribo: tum etiam quod Hebdomad
lis regnante Longimano ortæ ſint, vt ſuo loco oſtendetur. Nec
ſuſpicari poſſit quiſpiam, ab alio Perſarum Monarcha Eſdram, a
hemiam Ieroſolyma miſſum fuiſſe: nec dubitare licet, quin Re
Nehemias floruit, ad 32. ſui principatus annum peruenerit. Nehem
c. 13. v. 6. Quæ omnia ſimul ſumpta Longimano apprimè conuen
Dario Hyſtaſpis, non Xerxi, non Mnemoni, vt ex dictis liquet, non
alteri, vt per ſingulorum regum Perſidis tempora diſcurrendo, qui
prehendet, ſi meminerit hebdomadas Danielis ab aduentu Eſdræ,
miæ oriri, annis 490. contineri, nec ante occiſum Chriſtum explet.

Quæſtio. 5. Supereſt difficultas, vnde hic ſeptimus annus, quo Eſdras
attigit, numeretur: vtrum ab eo tempore, quo Longimanus occiſo
cœpit imperium adminiſtrare; an verò ex quo in regni conſortium,
uente, aſſumptus à nonnullis putatur. Petauius enim opinatur Long
anno circiter 12. Xerxis, in imperij communionem adſcitum. Nec
bile, id contigiſſe, cùm anno regni ſui ſexto ineunte, aut inſtante
Græciam adornaret. Res iſta in coniecturis hæret, quas vt falſas
præſumo: ſed cum ad Danielis hebdomadas, Deo fauente per

Concluſio. ratius expendam. *Interim*, ſaluo vtriuſque partis iure, meas ration

calculos accommodabo, qui in Eſdræ & Nehemiæ hiſtoria, annos Longimani eo tempore putant, quo poſt parentis ſui interitum potitus eſt imperio: cum hæc ſupputatio plures habeat ſuffragatores & patronos vt ex notis in 2. Eſdr. 1. v. 1. comperietur.

I. ESDRAE VII. v. 9.

1. *In primo die menſis primi cœpit aſcendere de Babylone, & primo die menſis quinti, venit in Ieruſalem: ipſe eſt annus ſeptimus regis.* Hæc ad finem anni ſeptimi Artaxerxis Longimani, poſt parentis & Artabani interitum regnantis ſpectare videntur, ante Chriſti æram 457. anno currente, cyclo tam Solis, quam Lunæ 1. Epacta 5. Sic Neomenia primi menſis non procul à 26. Martij abfuerit, neque initium quinti menſis à 22. Iulij, vt oſtendit Methodus, qua Nouilunia apud Clauium deprehenduntur cap. 14. Rom. Calendarij. Annus enim ante Chriſtum 457. cum anno Chriſti 1520. ſi ei 26. ordines adijciantur; hoc modo computatur: *Eſdras venit Ieroſolymam*

	D.	H.	I	II
Anno Dom. 1520 Nouilun. Martij	18.	14.	26.	32
Ordines 26. addendi.	6.	7.	44.	39.
An. ante Chr. 457. Nouil. Martij.	24.	22.	11.	11.

2. Torniellus an. m. 3595. putat Eſdram anno 6. Longimani, & in viam ſe dediſſe, & die primo anni ſeptimi Ieruſalem perueniſſe, ita vt verba illa: *ipſe eſt annus ſeptimus regis*, non de initio, nec de progreſſu; ſed ſolum de fine, ſiue vltimo die aſcenſus intelligantur: q. d. à menſe anni ſacri quinto, cœpit annus ſeptimus regis. Et confirmat ex Nehem. 1. v. 1. & cap. 2. v. 1. vbi menſis Caſleu, & ſequens Niſan ad annum 20. Artaxerxis referuntur. Idem ſentit Salianus eodem anno, probatque ex Euſebio, qui in Chronico ad annum 6. Artaxerxis: *Eſdras*, inquit, *Sacerdos apud Hebræos inſignis cognoſcitur.* Ego vero potius crediderim annos Artaxerxis apud Nehemiam, more ciuili à menſe ſeptimo inchoari, quando Hebræi annos Contractuum, & ſua Calendaria auſpicantur. Verba illa: *ipſe eſt annus ſeptimus regis*, nihil aliud mihi ſignificare videntur, quam Eſdram cum ſuis comitibus aſcendiſſe anno ſeptimo regis, vt 1. Eſdræ 7. v. 7. narratur. Si quatuor menſes itineris Eſdræ ſpectarent ad annum 6. & vltima ſolum dies ad 7. ſexto potius anno, quam ſeptimo aſcenſus iſte ſimpliciter inſcriberetur. Nec obſtat, quod Euſebius è regione anni ſexti Artaxerxis Eſdram claruiſſe notet: non enim idcirco negat illum anno ſeptimo, Ieroſolymam verſus iter arripuiſſe & confeciſſe, quod plerique inſinuant, dum Eſdræ profectionem anno ſeptimo Artaxerxis ſine diſtinctione adſcribunt. *Non initio ſed ſub finē an. 7. Artax.*

I. ES-

I. ESDRÆ X. v. 16. & 17.

An. ante Chr. 457.

E*T ſederunt in die primo menſis decimi vt quærerent rem: & conſummati ſunt*
qui duxerant vxores alienigenas vſq; ad diem primam menſis primi. Hanc
nem refero ad annum ante Chriſti Epocham 457. circiter 16. Dec
no octauo Longimani iam inchoato, iuxta dicta q. præced. & cap.
Qua ratione dies prima primi menſis, cuius hic fit mentio, incidet
Martij, anni ante Chr. 456. cyclo Solis & Lunæ 2. labente anno oct
Artaxerxis Longimani.

NOTAE ET QVAEST. CHRONOL.

IN LIBRVM NEHEMIÆ

CAPVT I. v. 1.

Anno 20. post obitū Xerxis.

1. E*T factum eſt in menſe Casleu anno vigeſimo, & ego eram in Suſis*
vigeſimum annum fuiſſe Artaxerxis Longimani tradunt
mox recenſendi, & ab eo tempore ſupputant, quo Long
poſt mortem parentis imperium ſuſcepit. Africanus
temporum volumine apud S. Hieronymum Danielis 9. & Euſebius
Demonſt. Euang. Beda de 6. ætatibus, & lib. de rat. temp. cap. 7. & lib.
ſitionis Eſdræ cap. 16. S. Chryſoſtomus orat. 2. contra Iudæos. Th
Albertus, Carthuſianus Dan. 9. Rupertus & Hiſt. Scholaſtica Dan.
Marianus, Antoninus in ſuis Chronicis. Zonaras lib. 1. Annalium, Lu
cidus, lib. 7. de emend. temp. cap. vltimo. Pererius in Danielem lib.
Gordonus cap. 15. Chron. num. 7. Torniellus & Salianus ad an. m.
plures, quos ipſi laudant, & tractatu de Hebdomadibus Danielis
dit Africanus alias temporum notationes, quæ ad noſtram Chron
apprimè quadrant: Nehemiam ſcilicet, vt ædificaret Ieruſalem eſſe
no regni Perſarum centeſimo & quintodecimo, quando inquit, *Artaxerxes*
perij viceſimum ſui regni habebat annum, & erat octogeſima & tertia Olym
quartus. Cœpit annus iſte quartus æſtate anni ante Chriſtum 445. &
tabellis concurrit cum 115. ab initio Cyri apud Perſas in regnum
2. Petauius autem hunc annum 20. Longimani computat ab
illius, quo cum parente ſaltem titulo tenus rex audire cœperat, ita
miſſus fuerit Ieroſolymam anno Periodi Iulianæ 4259. ante Ch

Alia opinio explicatur.

Olymp. 81. ſecundo. Huius rei coniecturas affert non abſurdas, quibus vti poſſunt ij, qui Danielis hebdomadas ex annis ſolaribus cõſtant, & ab anno Longimani viceſimo deducant. Qui verò aut lunaribus annis eas metiuntur, aut ab aduentu Eſdræ acceerſunt, facilè concedent Longimanum Xerxe ſuperſtite regniticulis aliquot annos exornatum fuiſſe, quamuis annum hunc Artaxerxis viceſimum, ab illo regnandi initio, quo parenti ſucceſſit numerandum exiſtiment, cum auctoribus iam laudatis.

NEHEMIAE II. v. 1.

1. *Factum eſt autem in menſe Niſan anno vigeſimo Artaxerxis regis* &c. Bene ex hoc loco plerique colligunt annos Artaxerxis non ita concurriſſe cum annis ſacris Hebræorum, vt menſis primus illius, cum menſe primo huius, ſecundus cum ſecundo, & ſic deinceps, concurreret: nam ante hunc menſem Niſan præcedens menſis Casleu, qui in anno ſacro eſt ordine nonus, ad eundem annum 20. Artaxerxis pertinet, vt patet cap. præced. v. 1.

Anni Artaxerxis ineunt non in vere ſed autumno.

2. Adde neque menſes anni Romani cum menſibus annorum Artaxerxis ad amuſſim congruere. Siquidem in Artaxerxis anno vigeſimo menſis Casleu qui noſtro Nouembri ex parte reſpondere ſolet, præcedit Ianuarium eiuſdem anni vigeſimi adhuc currentis. Quare licet Casleu, de quo præcedenti capite fuit ſermo, ad annum ante Chr. 445. accommodem: hunc tamen menſem Niſan ad annum 444. differo, cyclo Solis & Lunæ 14. quo Niſan inijt circa Aprilis initium. Vnde valde probabile duco, annos Longimani in libris Eſdræ à menſe anni ſacri ſeptimo computari.

NEHEMIAE VI. v. 15.

Completus eſt murus vigeſimo quinto die Elul, quinquaginta duobus diebus. Intellige anno 20. Artaxerxis vel expirante, vel fortè exacto: labẽte anno ante Chriſtum 444. Cyclo Solis 14. Lunæ etiam 14. Epacta 28. quæ diem 25. menſis ſexti, qui dicitur Elul non procul à 20. Septembris abfuiſſe indicat. Ex doctrina Calendarij Rom. cap. 14. quam alibi ad annos ante Chriſtum applicaui, Nouilunium Elul deprehenditur Auguſti die 26. h. 0 5′. 58″. cum iam annus 1. Olymp. 84. & 310. Vrbis eſſent in decurſu.

Anno ante Chr. 444.

NEHEMIAE XIII. v. 6.

1. Anno trigeſimo ſecundo Artaxerxis regis Babylonis veni ad regem, &c. Tum ex annotatis paſſim in librum Eſdræ, tum verò ex hoc potiſſimum loco confirmatur ſententia Pererij lib. 11. in Danielem. q. 1. qua Hebræorum Chronologiam iure merito, vt longè falſiſſimam damnat, quippe qui Darium

Falſus Iudæorum computus 1.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſub quo Templum inſtauratum eſt, non niſi ſexcennio regnaſſe ſtatu-
rum quidem, Cambyſem, Aſſuerum, Darium, agnoſcunt; cæteros Ie-
reges negant: quia in Scriptura plures annos Darij, plures Perſidis im-
ſe non reperire aſſerunt. Quibus in communi bene opponit Petr
Hieronymi documentum. *Scripturæ ſanctæ propoſitum eſt, non externa*
dais hiſtoriam texere: ſed eam quæ Iſrael populo copulata eſt. Quo fit, vt hiſtoria
nec plene, nec ordinatè tradat: non enim curæ fuit Spiritui Prophetali hiſtoria
qui, ſed præclara quæque perſtringere. Enimuero ſacri Codices non niſi an
memorant, Euilmerodachi: Iudæi nihilominus plures annos illi conce
in ſuis Chronicis & Calendarijs, ab excidio Ieroſolymitano ad annum
annos 52. inde vſque ad ſecundæ domus ædificationem, 18. ſupputant
cum auctoribus ſupra laudatis 1. Eſdræ 2. q.3. & 2. Paral. q.3. à caſu Tem
que ad annum 2. Darij, 70. annos effluxiſſe fatentur. Verum nec veri
bi conſentanea eſt eorum doctrina, dum non niſi ſex annos Dario H
conſignant: ſic enim Cyro plures annos concedunt, in Scriptura non
ſic Monarchia Perſarum vix vltra viginti & tres annos ſteriſſet, r.ech
Artaxerxes, cui anno regni ipſius 32. ſupplicaſſet Nehemias, cum tam
ſtruat, cap. 13. v. 6.

2. Ædificationem domus Poſterioris notant illi annis ante Chriſtum
ter 352. cum tamen ex dictis conſtet, Cyrum ſceptro apud Perſas dem
mouiſſe, anno 2. Olymp. 55. illudque tenuiſſe annos 30. Cyro Camb
Smerdem per 8. annos ſucceſſiſſe, tum Darium imperio potitum,
Templi fabricam aliquanto tempore intermiſſam vaticinantibus Agg
Zacharia reſumpſerunt Iudæi. Iſte autem ſecundus annus Darij,
ante Chriſti Epocham 520. quo pariter acta eſt Olympias 65. Erran
annis ferè 168. in æra Templi inſtaurati.

3. Ab initio regni Medorum, vſque ad annos contractum & obſ
nis viſionis; hoc eſt, à primordijs Cyri, vſque ad annum 15. à morte A
Magni non niſi annos 40. numerare volunt, cum vltra ducentos de
paulo fuſiùs explicaui Opuſc. de annis Dom. &c. cap. 16.

4. Annus iſte 32. Artaxerxis Longimani concurrit cum anno 4. Ol
Vrbis C. 321. ab enthroniſmo Cyri 128. &, vt puto ab Orbe creato
nec non 433. ante vulgarem æram Chriſti, cui honor & gloria
æternum, Amen.

(*⁎*)

Tabula epactarum pro annis ante æram Chriſti.						0	100	200	300	300	400	500	600
						M	21	26	1	H	5	9	14
1	20	39	58	77	96	6	10	15	20	19	23	28	3
2	21	40	59	78	97	24	29	4	9	8	12	17	22
3	22	41	60	79	98	13	18	23	28	27	1	6	11
4	23	42	61	80	99	2	7	12	17	16	20	25	*
5	24	43	62	81		21	26	1	6	5	9	14	19
6	25	44	63	82		10	15	20	24	23	28	3	8
7	26	45	64	83		29	4	9	13	12	17	22	27
8	27	46	65	84		18	23	28	2	1	6	11	16
9	28	47	66	85		7	12	17	21	20	25	*	5
10	29	48	67	86		26	1	6	10	9	14	19	23
11	30	49	68	87		15	20	24	29	28	3	8	12
11	31	50	69	88		4	9	13	18	17	22	27	1
13	32	51	70	89		23	28	2	7	6	11	16	20
14	33	52	71	90		12	17	21	26	25	*	5	9
15	34	53	72	91		1	6	10	15	14	19	24	28
16	35	54	73	92		20	24	29	4	3	8	12	17
17	36	55	74	93		9	13	18	23	22	27	1	6
18	37	56	75	94		28	2	7	12	11	16	20	25
19	38	57	76	95		17	21	26	1	*	5	9	14
						1. Tabula, qua vtimur ab anno 1. ante Chr. vſque ad 312. incluſiuè.				*2. Tabella ab anno 313. ad 625. ante æram Chriſti.*			

						600 G	700	800	900	900 F	1000	1100
						13	18	22	27	[illegible]	1	6
1	20	39	58	77	96	2	7	11	16	15	20	[illegible]
2 3	21 22	40 41	59 60	78 79	97 98	21 10	26 15	* 19	5 24	4 23	9 28	[illegible]
4 5	23 24	42 43	61 62	80 81	99	29 18	4 22	8 27	13 2	12 1	17 6	[illegible]
6 7	25 26	44 45	63 64	82 83		7 26	11 *	16 5	21 10	20 9	25 14	[illegible]
8 9	27 28	46 47	65 66	84 85		15 4	19 8	24 13	29 18	28 17	3 21	[illegible]
10 11	29 30	48 49	67 68	86 87		22 11	27 16	2 21	7 26	6 25	10 29	[illegible]
12 13	31 32	50 51	69 70	88 89		* 19	5 24	10 29	15 4	14 3	18 7	[illegible]
14 15	33 34	52 53	71 72	90 91		8 27	13 2	18 7	22 11	21 10	26 15	[illegible]
16 17	35 36	54 55	73 74	92 93		16 5	21 10	26 15	* 19	29 18	4 23	[illegible]
18 19	37 38	56 57	75 76	94 95		24 13	29 18	4 22	8 27	7 26	12 1	[illegible]

3. *Tabell. ab anno 626. ad 937. ante Chr.*

4. *Tabell. ab anno* [illegible] 1250.

						1200 P	1300	1400	1500	1500 D	1600	1700	1800
							14	19	24		27	2	7
1	20	39	58	77	96	28	3	8	13	12	16	21	26
2	21	40	59	78	97	17	22	27	2	1	5	10	15
3	22	41	60	79	98	6	11	16	20	19	24	29	4
4	23	42	61	80	99	25	*	5	9	8	13	18	23
5	24	43	62	81		14	19	24	28	27	2	7	12
6	25	44	63	82		3	8	13	17	16	21	26	1
7	26	45	64	83		22	27	2	6	5	10	15	19
8	27	46	65	84		11	16	20	25	24	29	4	8
9	28	47	66	85		*	5	9	14	13	18	23	27
10	29	48	67	86		19	24	28	3	2	7	12	16
11	30	49	68	87		8	13	17	22	21	26	1	5
12	31	50	69	88		27	2	6	11	10	15	19	24
13	32	51	70	89		16	20	25	*	29	4	8	13
14	33	52	71	90		5	9	14	19	18	23	27	2
15	34	53	72	91		24	28	3	8	7	12	16	21
16	35	54	73	92		13	17	22	27	26	1	5	10
17	36	55	74	93		2	6	11	16	15	19	24	29
18	37	56	75	94		20	25	*	5	4	8	13	18
19	38	57	76	95		9	14	19	24	23	27	2	7

5. Tab. ab anno 1251. ad 1562.	6. Tabella ab ann. 1563. ad 1875.

						600 G	700	800	900	900 F	1000	1100
						13	18	22	27	[illegible]	1	6
1	20	39	58	77	96	2	7	11	16	15	20	[illegible]
2	21	40	59	78	97	21	26	*	5	4	9	14
3	22	41	60	79	98	10	15	19	24	23	28	[illegible]
4	23	42	61	80	99	29	4	8	13	12	17	21
5	24	43	62	81		18	22	27	2	1	6	[illegible]
6	25	44	63	82		7	11	16	21	20	25	[illegible]
7	26	45	64	83		26	*	5	10	9	14	[illegible]
8	27	46	65	84		15	19	24	29	28	3	7
9	28	47	66	85		4	8	13	18	17	21	[illegible]
10	29	48	67	86		22	27	2	7	6	10	[illegible]
11	30	49	68	87		11	16	21	26	25	29	[illegible]
12	31	50	69	88		*	5	10	15	14	18	[illegible]
13	32	51	70	89		19	24	29	4	3	7	[illegible]
14	33	52	71	90		8	13	18	22	21	26	[illegible]
15	34	53	72	91		27	2	7	11	10	15	[illegible]
16	35	54	73	92		16	21	26	*	29	4	[illegible]
17	36	55	74	93		5	10	15	19	18	23	[illegible]
18	37	56	75	94		24	29	4	8	7	12	[illegible]
19	38	57	76	95		13	18	22	27	26	1	[illegible]

3. Tabell. ab anno 626. ad 937. ante Chr. | *4. Tabell. ab anno … 1250.*

						1200 P	1300	1400	1500	1500 D	1600	1700	1800
							14	19	24		27	2	7
1	20	39	58	77	96	28	3	8	13	12	16	21	26
2	21	40	59	78	97	17	22	27	2	1	5	10	15
3	22	41	60	79	98	6	11	16	20	19	24	29	4
4	23	42	61	80	99	25	*	5	9	8	13	18	23
5	24	43	62	81		14	19	24	28	27	2	7	12
6	25	44	63	82		3	8	13	17	16	21	26	1
7	26	45	64	83		22	27	2	6	5	10	15	19
8	27	46	65	84		11	16	20	25	24	29	4	8
9	28	47	66	85		*	5	9	14	13	18	23	27
10	29	48	67	86		19	24	28	3	2	7	12	16
11	30	49	68	87		8	13	17	22	21	26	1	5
12	31	50	69	88		27	2	6	11	10	15	19	24
13	32	51	70	89		16	20	25	*	29	4	8	13
14	33	52	71	90		5	9	14	19	18	23	27	2
15	34	53	72	91		24	28	3	8	7	12	16	21
16	35	54	73	92		13	17	22	27	26	1	5	10
17	36	55	74	93		2	6	11	16	15	19	24	29
18	37	56	75	94		20	25	*	5	4	8	13	18
19	38	57	76	95		9	14	19	24	23	27	2	7

5. Tab. ab anno 1251. ad 1562. | *6. Tabella ab ann. 1563. ad 1875.*

						600 G	700	800	900	900 F	1000	[illegible]
						13	18	22	27	[illegible]	1	6
1	20	39	58	77	96	2	7	11	16	15	20	[illegible]
2	21	40	59	78	97	21	26	*	5	4	9	[illegible]
3	22	41	60	79	98	10	15	19	24	23	28	[illegible]
4	23	42	61	80	99	29	4	8	13	12	17	[illegible]
5	24	43	62	81		18	22	27	2	1	6	[illegible]
6	25	44	63	82		7	11	16	21	20	25	[illegible]
7	26	45	64	83		26	*	5	10	9	14	[illegible]
8	27	46	65	84		15	19	24	29	28	3	7
9	28	47	66	85		4	8	13	18	17	22	[illegible]
10	29	48	67	86		22	27	2	7	6	10	[illegible]
11	30	49	68	87		11	16	21	26	25	29	[illegible]
12	31	50	69	88		*	5	10	15	14	18	[illegible]
13	32	51	70	89		19	24	29	4	3	7	[illegible]
14	33	52	71	90		8	13	18	22	21	26	1
15	34	53	72	91		27	2	7	11	10	15	[illegible]
16	35	54	73	92		16	21	26	*	29	4	[illegible]
17	36	55	74	93		5	10	15	19	18	23	[illegible]
18	37	56	75	94		24	29	4	8	7	12	[illegible]
19	38	57	76	95		13	18	22	27	26	1	[illegible]

3. *Tabell. ab anno 626. ad 937. ante Chr.*

4. *Tabell. ab anno* [illegible] 1250.

						1200 P	1300	1400	1500	1500 D	1600	1700	1800
							14	19	24		27	2	7
1	20	39	58	77	96	28	3	8	13	12	16	21	26
2 3	21 22	40 41	59 60	78 79	97 98	17 6	22 11	27 16	2 20	1 19	5 24	10 29	15 4
4 5	23 24	42 43	61 62	80 81	99	25 14	* 19	5 24	9 28	8 27	13 2	18 7	23 12
6 7	25 26	44 45	63 64	82 83		3 22	8 27	13 2	17 6	16 5	21 10	26 15	1 19
8 9	27 28	46 47	65 66	84 85		11 *	16 5	20 9	25 14	24 13	29 18	4 23	8 27
10 11	29 30	48 49	67 68	86 87		19 8	24 13	28 17	3 22	2 21	7 26	12 1	16 5
12 13	31 32	50 51	69 70	88 89		27 16	2 20	6 25	11 *	10 29	15 4	19 8	24 13
14 15	33 34	52 53	71 72	90 91		5 24	9 28	14 3	19 8	18 7	23 12	27 16	2 21
16 17	35 36	54 55	73 74	92 93		13 2	17 6	22 11	27 16	26 15	1 19	5 24	10 29
18 19	37 38	56 57	75 76	94 95		20 9	25 14	* 19	5 24	4 23	8 27	13 2	18 7
						5. Tab. ab anno 1251. ad 1562.				*6. Tabella ab ann. 1563. ad 1875.*			

						600 G	700	800	900	900 F	1000	[illegible]
						13	18	22	27		1	6
1	20	39	58	77	96	2	7	11	16	15	20	[illegible]
2	21	40	59	78	97	21	26	*	5	4	9	14
3	22	41	60	79	98	10	15	19	24	23	28	[illegible]
4	23	42	61	80	99	29	4	8	13	12	17	[illegible]
5	24	43	62	81		18	22	27	2	1	6	[illegible]
6	25	44	63	82		7	11	16	21	20	25	[illegible]
7	26	45	64	83		26	*	5	10	9	14	[illegible]
8	27	46	65	84		15	19	24	29	28	3	7
9	28	47	66	85		4	8	13	18	17	21	[illegible]
10	29	48	67	86		22	27	2	7	6	10	[illegible]
11	30	49	68	87		11	16	21	26	25	29	[illegible]
12	31	50	69	88		*	5	10	15	14	18	[illegible]
13	32	51	70	89		19	24	29	4	3	7	[illegible]
14	33	52	71	90		8	13	18	22	21	26	[illegible]
15	34	53	72	91		27	2	7	11	10	15	[illegible]
16	35	54	73	92		16	21	26	*	29	4	[illegible]
17	36	55	74	93		5	10	15	19	18	23	[illegible]
18	37	56	75	94		24	29	4	8	7	12	17
19	38	57	76	95		13	18	22	27	26	1	[illegible]

3. Tabell. ab anno 626. ad 937. ante Chr. *4. Tabell. ab ann[illegible] 1250.*

						1200 P	1300	1400	1500	1500 D	1600	1700	1800
							14	19	24		27	2	7
1	20	39	58	77	96	28	3	8	13	12	16	21	26
2	21	40	59	78	97	17	22	27	2	1	5	10	15
3	22	41	60	79	98	6	11	16	20	19	24	29	4
4	23	42	61	80	99	25	*	5	9	8	13	18	23
5	24	43	62	81		14	19	24	28	27	2	7	12
6	25	44	63	82		3	8	13	17	16	21	26	1
7	26	45	64	83		22	27	2	6	5	10	15	19
8	27	46	65	84		11	16	20	25	24	29	4	8
9	28	47	66	85		*	5	9	14	13	18	23	27
10	29	48	67	86		19	24	28	3	2	7	12	16
11	30	49	68	87		8	13	17	22	21	26	1	5
12	31	50	69	88		27	2	6	11	10	15	19	24
13	32	51	70	89		16	20	25	*	29	4	8	13
14	33	52	71	90		5	9	14	19	18	23	27	2
15	34	53	72	91		24	28	3	8	7	12	16	21
16	35	54	73	92		13	17	22	27	26	1	5	10
17	36	55	74	93		2	6	11	16	15	19	24	29
18	37	56	75	94		20	25	*	5	4	8	13	18
19	38	57	76	95		9	14	19	24	23	27	2	7

5. Tab. ab anno 1251. ad 1562. *6. Tabella ab ann. 1563. ad 1875.*

						1800 C	1900	2000	2100	2100 B	[illegible]	[illegible]
						6	11	15	20		24	[illegible]
1	20	39	58	77	96	25	*	4	9	8	13	[illegible]
2	21	40	59	78	97	14	18	23	28	27	2	[illegible]
3	22	41	60	79	98	3	7	12	17	16	21	[illegible]
4	23	42	61	80	99	22	26	1	6	5	10	[illegible]
5	24	43	62	81		11	15	20	25	24	29	[illegible]
6	25	44	63	82		*	4	9	14	13	17	[illegible]
7	26	45	64	83		18	23	28	3	2	6	[illegible]
8	27	46	65	84		7	12	17	22	21	25	[illegible]
9	28	47	66	85		26	1	6	11	10	14	[illegible]
10	29	48	67	86		15	20	25	*	29	3	[illegible]
11	30	49	68	87		4	9	14	18	17	22	[illegible]
12	31	50	69	88		23	28	3	7	6	11	[illegible]
13	32	51	70	89		12	17	22	26	25	*	[illegible]
14	33	52	71	90		1	6	11	15	14	19	[illegible]
15	34	53	72	91		20	25	*	4	3	8	[illegible]
16	35	54	73	92		9	14	18	23	22	27	[illegible]
17	36	55	74	93		28	3	7	12	11	16	[illegible]
18	37	56	75	94		17	22	26	1	*	5	[illegible]
19	38	57	76	95		6	11	15	20	19	24	[illegible]

7. Tab. ab anno 1876. ad 2187.

8. Tabella ab an[illegible] ad 24[illegible]

						2500	2600	2700	2800	20 0	2900	3000	3100	3100	3200	3300	3400
						A				u				t			
						7	12	16	21		25	*	4		8	13	18
1	20	39	58	77	96	26	1	5	10	9	14	19	23	22	27	2	7
2	21	40	59	78	97	13	20	24	29	28	3	8	12	11	16	21	26
3	22	41	60	79	98	4	9	13	18	17	22	27	1	*	5	10	14
4	23	42	61	80	99	23	28	2	7	6	11	15	20	19	24	29	5
5	24	43	62	81		12	16	21	26	25	*	4	9	8	13	18	22
6	25	44	63	82		1	5	10	15	14	19	23	28	27	2	7	11
7	26	45	64	83		20	24	29	4	3	8	12	17	16	21	26	*
8	27	46	65	84		9	13	18	23	22	27	1	6	5	10	14	19
9	28	47	66	85		28	2	7	12	11	15	20	25	24	29	3	8
10	29	48	67	86		16	21	26	1	*	4	9	14	13	18	22	27
11	30	49	68	87		5	10	15	20	19	23	28	3	2	7	11	16
12	31	50	69	88		24	29	4	9	8	12	17	22	21	26	*	5
13	32	51	70	89		13	18	23	28	27	1	6	11	10	14	19	24
14	33	52	71	90		2	7	12	16	15	20	25	*	29	13	8	13
15	34	53	72	91		21	26	1	5	4	9	14	19	18	22	27	2
16	35	54	73	92		10	15	20	24	23	28	3	8	7	11	16	21
17	36	55	74	93		29	4	9	13	12	17	22	27	26	*	5	10
18	37	56	75	94		18	23	28	2	1	6	11	15	14	19	24	29
19	38	57	76	95		7	12	16	21	20	25	*	4	3	8	13	18
						Tab. 9. ab anno 2500. ad 2812.				10. Tab. ab anno 2813. ad 3125.					11. Tab. ab anno 3126. ad 3438.		

						3400	3500	3600	700	3700	3800	3900	4000	4000	4100		
						1	21	26	1	1	5	9	14	9	18		
1	20	39	58	77	96	6	10	15	20	19	24	28	3	2	7		
2	21	40	59	78	97	25	29	4	9	8	12	17	22	21	26		
3	22	41	60	79	98	13	18	23	28	27	1	6	11	10	15		
4	23	42	61	80	99	2	7	12	17	16	20	25	*	29	4		
5	24	43	62	81		21	26	1	6	5	9	14	19	18	23		
6	25	44	63	82		10	15	20	25	24	28	3	8	7	11		
7	26	45	64	83		29	4	9	13	12	17	22	27	26	*		
8	27	46	65	84		18	23	28	2	1	6	11	16	15	19		
9	28	47	66	85		7	12	17	21	20	25	*	5	4	8		
10	29	48	67	86		26	1	6	10	9	14	19	24	23	27		
11	30	49	68	87		15	20	25	29	28	3	8	12	11	16		
12	31	50	69	88		4	9	13	18	17	22	27	1	*	5		
13	32	51	70	89		23	28	2	7	6	11	16	20	19	24		
14	33	52	71	90		12	17	21	26	25	*	5	9	8	13		
15	34	53	72	91		1	6	10	15	14	19	24	28	27	2		
16	35	54	73	92		20	25	29	4	3	8	12	17	16	21		
17	36	55	74	93		9	13	18	23	22	27	1	6	5	10		
18	37	56	75	94		28	2	7	12	11	16	20	25	24	29		
19	38	57	76	95		17	21	26	1	*	5	9	14	13	18		

Tabula Epactarum pro annis Chriſti.				1000	1100	1200	1200	1300	1400	1500
				1	6	10	E	14	19	24
1 2	20 21	39 40	58 59	20 9	25 14	29 18	28 17	3 22	8 27	13 2
[illegible] [illegible]	22 23	41 42	60 61	28 17	3 21	7 26	6 25 †	11 *	16 5	20 9
[illegible] 6	24 25	43 44	62 63	6 25	10 29	15 4	14 3	19 8	24 13	28 17
7 8	26 27	45 46	64 65	14 3	18 7	23 12	22 11	27 16	2 20	6 25 †
[illegible] [illegible]	28 29	47 48	66 67	21 10	26 15	1 20	* 19	5 24	9 28	14 3
[illegible] [illegible]	30 31	49 50	68 69	29 18	4 23	9 28	8 27	13 2	17 6	22 11
[illegible] [illegible]	32 33	51 52	70 71	7 26	12 1	17 6	16 5	20 9	25 † 14	* 19
[illegible] [illegible]	34 35	53 54	72 73	15 4	20 9	25 14	24 13	28 17	3 22	8 27
[illegible] [illegible]	36 37	55 56	74 75	23 12	28 17	3 21	2 20	6 25 †	11 *	16 5
[illegible]	38	57	76	1	6	10	9	14	19	24

Hætabulæ ſpectant ad fin[...] Nehemiæ.

[...]abel. ab anno 938. ante Chr. ad 1250.

5. Tab. ab anno 1251. ad 1562.

Tabula Epactarum pro annis ante æram Chriſti.					0	100	200	300	300	400	500	600	600	700	800	900	900	1000	1100	1200	1200	1300	1400	1500
					M	21	26	1	H	5	9	14	G	18	22	27	F	1	6	10	E	14	19	24
20	39	58	77	96	6	10	15	20	19	23	28	3	2	7	11	16	15	20	25	29	28	3	8	13
21	40	59	78	97	24	29	4	9	8	12	17	22	21	26	*	5	4	9	14	18	17	22	27	2
22	41	60	79	98	13	18	23	28	27	1	6	11	10	15	19	24	23	28	3	7	6	11	16	20
23	42	61	80	99	2	7	12	17	16	20	25	*	29	4	8	13	12	17	21	26	25 †	*	5	9
24	43	62	81	100	21	26	1	6	5	9	14	19	18	22	27	2	1	6	10	15	14	19	24	28
25	44	63	82		10	15	20	24	23	28	3	8	7	11	16	21	20	25	29	4	3	8	13	17
26	45	64	83		29	4	9	13	12	17	22	27	26	*	5	10	9	14	18	23	22	27	2	6
27	46	65	84		18	23	28	2	1	6	11	16	15	19	24	29	28	3	7	12	11	16	20	25 †
28	47	66	85		7	12	17	21	20	25	*	5	4	8	13	18	17	21	26	1	*	5	9	14
29	48	67	86		26	1	6	10	9	14	19	23	22	27	2	7	6	10	15	20	19	24	28	3
30	49	68	87		15	20	24	29	28	3	8	12	11	16	21	26	25	29	4	9	8	13	17	22
31	50	69	88		4	9	13	18	17	22	27	1	*	5	10	15	14	18	23	28	27	2	6	11
32	51	70	89		23	28	2	7	6	11	16	20	19	24	29	4	3	7	12	17	16	20	25 †	*
33	52	71	90		12	17	21	26	25	*	5	9	8	13	18	22	21	26	1	6	5	9	14	19
34	53	72	91		1	6	10	15	14	19	23	28	27	2	7	11	10	15	20	25	24	28	3	8
35	54	73	92		20	24	29	4	13	8	12	17	16	21	26	*	29	4	9	14	13	17	22	27
36	55	74	93		9	13	18	23	22	27	1	6	5	10	15	19	18	23	28	3	2	6	11	16
37	56	75	94		28	2	7	12	11	16	20	25	24	29	4	8	7	12	17	21	20	25 †	*	5
38	57	76	95		17	21	26	1	*	5	9	14	13	18	22	27	26	1	6	10	9	14	19	24

Hæ tabulæ ſpectant ad finem Libri Nehemiæ.

1. *Tabella qua vtimur ab anno 1. ante Chr. vſque ad 312. incluſiuè.*

2. *Tabella ab anno 313. ad 625. ante Chr.*

3. *Tabella ab anno 626. ad 937. ante Chr.*

4. *Tabel. ab anno 938. ante Chr. ad 1250.*

5. *Tab. ab anno 1251. ad 1562.*

						1500	1600	1700	1800	1800	1900	2000	2100	2100	2200	2300	2400	2500 A	2600	2700	2800	2800	2900	3000
						D	27	2	7	C	11	15	20	B	24	29	3	7	12	16	21	u	25	*
1	20	39	58	77	96	12	16	21	26	25	*	4	9	8	13	17	21	26	1	5	10	9	14	19
2	21	40	59	78	97	1	5	10	15	14	18	23	28	27	2	6	11	13	20	24	29	28	3	8
3	22	41	60	79	98	19	24	29	4	3	7	12	17	16	21	25 †	*	4	9	13	18	17	22	27
4	23	42	61	80	99	8	13	18	23	22	26	1	6	5	10	14	19	23	28	2	7	6	11	15
5	24	43	62	81	100	27	2	7	12	11	15	20	25	24	29	3	8	12	16	21	26	25	*	4
6	25	44	63	82		16	21	26	1	*	4	9	14	13	17	22	27	1	5	10	15	14	19	23
7	26	45	64	83		5	10	15	19	18	23	28	3	2	6	11	16	20	24	29	4	3	8	12
8	27	46	65	84		24	29	4	8	7	12	17	22	21	25 †	*	5	9	13	18	23	22	27	1
9	28	47	66	85		13	18	23	27	6	1	6	11	10	14	19	24	28	2	7	12	11	15	10
10	29	48	67	86		2	7	12	16	15	20	25	*	29	3	8	13	16	21	26	1	*	4	9
11	30	49	68	87		21	26	1	5	4	9	14	18	17	22	27	2	5	10	15	20	19	23	28
12	31	50	69	88		10	15	19	24	23	28	3	7	6	11	16	21	24	29	4	9	8	12	17
13	32	51	70	89		29	4	8	13	12	17	22	26	25 †	*	5	10	13	18	23	28	27	1	16
14	33	52	71	90		18	23	27	2	1	6	11	15	14	19	24	29	2	7	12	16	15	20	15
15	34	53	72	91		7	12	16	21	20	25	*	4	3	8	13	17	21	26	1	5	4	9	14
16	35	54	73	92		26	1	5	10	9	14	18	23	22	27	2	6	10	15	20	24	23	28	3
17	36	55	74	93		15	19	24	29	28	3	7	12	11	16	21	25 †	29	4	9	13	12	17	[illegible]
18	37	56	75	94		4	8	13	18	17	22	26	1	*	5	10	14	18	23	28	2	1	6	[illegible]
19	38	57	76	95		23	27	2	7	6	11	5	20	19	24	29	3	7	12	16	21	20	25	*

6. Tabella ab anno 1563. ad 1875. — 7. Tabella ab anno 1876. ad 2187. — 8. Tabel. ab anno 2188. ad 2499. — 9. Tab. ab anno 2500. ad 2817. — 10. Tab. ab anno [illegible]

	2200	2300	2400	2500 A	2600	2700	2800	2800	2900	3000
	24	29	3	7	12	16	21	u	25	[illegible]
1	13	17	21	26	1	5	10	9	14	19
2	2	6	11	13	20	24	29	28	3	8
3	21	25 †	*	4	9	13	18	17	22	17
4	10	14	19	23	28	2	7	6	11	15
5	29	3	8	12	16	21	26	25	*	4
6	17	22	27	1	5	10	15	14	19	[illegible]
7	6	11	16	20	24	29	4	3	8	[illegible]
8	25 †	*	5	9	13	18	23	22	27	1
9	14	19	24	28	2	7	12	11	15	10
10	3	8	13	16	21	26	1	*	4	9
11	22	27	2	5	10	15	20	19	23	28
12	11	16	21	24	29	4	9	8	12	17
13	*	5	10	13	18	23	28	27	1	16
14	19	24	29	2	7	12	16	15	10	[illegible]
15	8	13	17	21	26	1	5	4	9	14
16	27	2	6	10	15	20	24	23	28	3
17	16	21	25 †	29	4	9	13	12	17	22
18	5	10	14	18	23	28	2	1	6	[illegible]
19	24	29	3	7	12	16	21	20	25	[illegible]

.Tabel. ab anno 2188. ad 2499. | *9.Tab. ab anno 2500. ad 2817.* | *10.Tab. ab anno [illegible] 3115.*

						3100	3200	3300	3400	3400	3500	3600	3700	3700	3800	3900	4000	4000	4100
						1	8	13	18	5	21	26	1	1	5	9	14	9	18
1	20	39	58	77	96	22	27	2	7	6	10	15	20	19	24	28	3	2	7
2	21	40	59	78	97	11	16	21	26	25	29	4	9	8	12	17	22	21	26
3	22	41	60	79	98	*	5	10	14	13	18	23	28	27	1	6	11	10	15
4	23	42	61	80	99	19	24	29	3	2	7	12	17	16	20	25 †	*	29	4
5	24	43	62	81	100	8	13	18	22	21	26	1	6	5	9	14	19	18	23
6	25	44	63	82		27	2	7	11	10	15	20	25	24	28	3	8	7	11
7	26	45	64	83		16	21	26	*	29	4	9	13	12	17	22	27	26	*
8	27	46	65	84		5	10	14	19	18	23	28	2	1	6	11	16	15	19
9	28	47	66	85		24	29	3	8	7	12	17	21	20	25 †	*	5	4	8
10	29	48	67	86		13	18	22	27	26	1	6	10	9	14	19	24	23	27
11	30	49	68	87		2	7	11	16	15	20	25	29	28	3	8	12	11	16
12	31	50	69	88		21	26	*	5	4	9	13	18	17	22	27	1	*	5
13	32	51	70	89		10	14	19	24	23	28	2	7	6	11	16	20	19	24
14	33	52	71	90		29	3	8	13	12	17	21	26	25	*	5	9	8	13
15	34	53	72	91		18	22	27	2	1	6	10	15	14	19	24	28	27	2
16	35	54	73	92		7	11	16	21	20	25	29	4	3	8	12	17	16	21
17	36	55	74	93		26	*	5	10	9	13	18	23	22	27	1	6	5	10
18	37	56	75	94		14	19	24	29	28	2	7	12	11	16	20	25 †	24	29
19	38	57	76	95		3	8	13	18	17	21	26	1	*	5	9	14	13	18

11. Tab. ab anno 3126. [illegible]
12. Tab. ab anno 3439. [illegible]
13. Tab. ab anno 3751. ad 4063.
Ab an. 4064 ad 4199.

HÆ Tabulæ continent Epactas pro annis ante Chriſti Epoch...
De quibus aduertendum *Primò*, Epactam 25. ſignatam ...
vſu quando currit cum Aureo numero maiore quam XI,

Secundò M. H. G. &c. r. ſ. t, &c. nullum continere myſterium...
inſinuent has tabulas conformes eſſe methodo, quam de Epactis...
numero æquandis ex Clauio tradidi *Opuſc. de Olympiadibus*.q.9.

Tertiò Epactas hic reperiri, ſicut in tabulis ſimilibus Aureum...
prehenditur. Vide Introd. Chron.cap.2.

Quartò has tabulas ad finem libri Nehemiæ ſpectare, quia vtrique...
dræ maximè ſeruiunt, & alibi huc Lectorem ſoleo remittere, quando...
zum Tabularum eſt oportunus.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN